

Proposta Municipalista 2019 de la Xarxa per la Sobirania Energètica

<https://xse.cat/>

La nostra proposta implica un canvi profund de l'actual model energètic. Des de la XSE entenem les limitacions competencials dels ajuntaments però també som conscients dels avenços que es poden fer cap aquest horitzó necessari. Aprofitant les esclertes existents del sistema elèctric, ens podem dotar d'eines, si bé algunes parcials, que ens poden permetre **avançar cap a la plena sobirania energètica**.

Les àrees temàtiques d'aquesta proposta són les següents: **pobresa energètica, participació, generació, ecofeminisme, distribució, comercialització, propietat de les dades i mobilitat**. Altra vegada, ens centrem en el sistema elèctric perquè considerem que, fins i tot en el desitjable escenari de decreixement del consum energètic, l'electricitat tindrà un pes relatiu més gran dins els mixts energètics de qualsevol territori per les accions sobre canvi climàtic, l'esgotament dels combustibles fòssils i l'electrificació de la mobilitat.

Amb més detall, les fitxes de pobresa energètica es basen en el **dret a l'energia**, que incorpora l'energia al discurs basat en una lògica de drets socioeconòmics més ampli, entenent aquests com interdependents i indivisibles. Dins el marc del dret internacional, el «Dret a l'energia» s'ha defensat en els últims anys argumentant que les qüestions d'energia han d'anar més enllà de les relacions (desiguals) del mercat, en la mesura que es tracta de quelcom més que una mercaderia, i que els governs i agents (empreses, reguladors, etc.) del sector hi tenen obligacions associades.

Pel que fa a les fitxes de participació, des de la XSE apostem per un **model de govern públic-comunitari** que vagi més enllà de les esferes de presa de decisions i dels mecanismes tradicionals de la democràcia representativa. Aquests nous espais basats en un paradigma de democràcia radical han de trencar amb els antics mecanismes perpetuadors de les relacions desiguals, opaques, poc transparents i profundament tecnocràtiques. En resum, l'objectiu és trencar amb la deriva elitista del model democràtic representatiu actual.

Les mesures aquí presentades busquen assegurar dins del possible marc legal, aconseguir omplir aquesta participació, dotar-la de l'element vinculant el màxim per tal d'acostar-nos, no a un model de participació, sinó de **co-creació de polítiques públiques i co-govern**. Per a la XSE un bon model de gestió ha de seguir els següents criteris:

- Els espais de participació han de servir per co-crear polítiques públiques energètiques.
- Han de tenir un caràcter decisor i vinculant.

- És necessari una fiscalització externa tant econòmica com dels acords presos.
- La **participació** ha d'anar sempre acompanyada de formació. Només una **població plenament formada** és capaç de prendre bones decisions.
- A la vegada, és necessari que aquesta tasca es faciliti. Per tant cal "destecnificar" el debat sobre l'energia i fer-lo accessible a tothom.

Una de les temàtiques que des de la XSE es considerem centrals és l'ecofeminisme, perspectiva la qual no només és transversal en tota la proposta municipalista, sinó que aposta en ferm per unes propostes de **mesures pròpiament ecofeministes** que es poden dur a terme des dels municipis.

És important que les iniciatives energètiques en l'àmbit municipal també siguin promotores de noves formes d'entendre l'energia i els fluxos de matèria que s'estableixen al municipi (metabolisme social). Des d'una mirada ecofeminista, volem evidenciar el paper indispensable de l'energia i els recursos materials en el desenvolupament de vides dignes, així com la seva interacció estreta amb els sistemes naturals (ecodependència). També, volem valorar aquelles activitats, afectes i atencions necessàries per reproduir quotidianament les nostres vides, que històricament han quedat apartades de l'àmbit productiu, camuflades dins de la llar o de les relacions socials (interdependència), i que, a més, són de baix impacte ecològic. Creiem que **l'accés a l'energia ha de ser universal, sota criteris de justícia social i ambiental, i ha de permetre cobrir les nostres necessitats més bàsiques.**

Algunes de les fitxes plantejades sobre generació en aquesta proposta van encaminades a **fomentar i facilitar que la població pugui contribuir a la generació renovable. La reducció de l'IBI i altres impostos, així com la simplificació dels tràmits administratius**, i la recerca de noves vies de finançament, són els puntals i les palanques de la generació local i renovable que proposem.

Pel que fa a la distribució elèctrica, seguim amb l'**ànim de (re)municipalitzar les xarxes**. La distribució és clau en temes com la pobresa energètica, les dades dels comptadors intel·ligents o la connexió de noves instal·lacions. També sabem la dificultat d'avançar en un àmbit que depassa les competències municipals i sobre el que l'Oligopoli elèctric té un control pràcticament absolut. Per això proposem l'eina de l'**auditoria ciutadana**, com a pas de reclam d'informació i transparència que pugui donar arguments per posteriors accions.

En aquesta mateixa línia, l'aposta per la creació d'empreses de comercialització d'energia públiques obeeix a la lògica que es va repetint al llarg de tota la proposta municipalista d'aprofitar les esclatxes que s'escapen al sistema. Tal com descrivim en la fitxa, l'existència de **comercialitzadores públiques o cooperatives de l'economia social i solidària** suposen importants conquestes que arrenquen una part gens menyspreable del negoci en què han convertit l'energia les empreses de l'oligopoli. Però cal que siguin un **instrument per la transformació del model energètic i no la proposta finalista.**

També hem apostat per incloure la **propietat de dades** en la Proposta Municipalista. Aquesta decisió està relacionada amb el fet que en els pròxims mesos els estats membres de la Unió Europea han de transcriure la Directiva Europea sobre la figura de l'agregador de demanda en les lleis nacionals. Aquesta figura permetrà la **gestió de la informació corresponent al consum energètic** dels diferents punts de consum. Això, pot suposar un risc si cau en mans de les empreses de l'oligopoli i una oportunitat si ho fa en mans dels consistoris, sempre que aquests assegurin els principis de transparència.

Per últim, hem inclòs una fitxa de mobilitat malgrat que no és un tema que hàgem treballat en profunditat. Tanmateix, vam veure clara l'acció: per avançar en l'aposta pel vehicle elèctric compartit (més enllà del particular), els ajuntaments poden **obrir a la població els vehicles elèctrics que té per ús intern**.

OBJECTIUS GENERALS:

Considerem que a Sabadell cal avançar en els següents eixos:

1. **Tractar l'energia com un dret:** tractar el consum energètic com un bé col·lectiu i considerar el subministrament elèctric com un dret bàsic per a tota la ciutadania (àrees temàtiques de pobresa energètica, ecofeminisme i protecció de les dades).

2. **Avançar cap a un Sabadell amb emissions zero:** reduir les emissions de gasos contaminants en la mesura del possible, incloent-hi visió integral que no només hi ha contaminació al lloc de destí dels productes sinó en tot el cicle de vida, incorporant visions de condicions laborals i altres aspectes inclosos en la perspectiva interseccional (àrees temàtiques de generació i mobilitat).

3. **Empoderament ciutadà:** promoure un model energètic basant en l'autoproducció elèctrica i estudiar vies legals i procediments per municipalitzar amb l'objectiu de reduir la dependència i el poder dels oligopolis energètics (àrees temàtiques de participació, comercialització i distribució).

Per fer-ho plantegem les següents preguntes concretes:

Eix 1

- **Quines noves actuacions hi ha previstes per a combatre la pobresa energètica?**

Eix 2

- **Es faran campanyes i s'adequaran les ordenances per a promoure la millora de l'aïllament dels edificis, la seva eficiència energètica i la utilització d'energies renovables?**

- **Quines són les vostres propostes per avançar en la mobilitat elèctrica i reduir dràsticament els nivells de contaminació actuals pels pròxims quatre anys?**
- **Quin és el percentatge o increment de kW/h obtinguts per energies renovables a Sabadell, que la vostra organització política s'ha marcat com a objectiu en finalitzar els quatre anys de mandat?**

Eix 3

- **És possible o adequat disposar d'una oficina municipal de l'energia com a punt de referència de la política energètica de l'Ajuntament que alhora concentri tots els esforços en avançar cap a la sobirania energètica i el seu empoderament ciutadà?**